

Sygn. akt: II Ns 217/14

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Katowicach Wydział II Cywilny
w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Agata Stankiewicz- Rataj
Sędziowie: SO Izabella Knych
SR (del.) Anna Bogaczyk- Żyłka
Protokolant: Daria Papaj

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2015r. w Katowicach
na rozprawie
sprawy z protestu wyborczego [REDAKTED]
przy udziale Komisarza Wyborczego w Katowicach i Przewodniczącego
Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach
w przedmiocie ważności wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego
postanawia: oddalić protest.

Na oryginalne właściwe podpisany
Zgodność z oryginałem stwierdza

Papaj D
Daria Papaj

Uzasadnienie

Wnioskodawczyni ██████████ pismem z dnia 1 grudnia 2014 roku złożyła protest wyborczy, powołując się na przepis art. 392 § 1 kodeksu wyborczego, w części odnoszącej się do wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego, jakie miały miejsce w dniu 16 listopada 2014 roku. W uzasadnieniu podała, że zarzuca Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach bezprawną zamianę protokołu z wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego podpisanego przez wszystkich członków komisji na inny protokół oraz nie poinformowanie o tym fakcie części składu komisji, to jest złamanie art. 248 punkt 3 i 4 oraz art. 249 punkt 3 i 4 k.k. Jednocześnie wniosła o stwierdzenie na podstawie art. 394 § 2 i 3 kodeksu wyborczego nieważności powyższych wyborów oraz wydanie postanowienia o przeprowadzeniu wyborów ponownych. Protestująca wskazała, że podczas wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz wyborów wójtów burmistrzów i prezydentów miast zarządzonych na dzień 16 listopada 2014 roku była członkiem Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach i dniami 21 listopada 2014 roku brała czynny udział w pracach Komisji, obejmujących zsumowanie liczby głosów i dalszej kolejności sporządzenie protokołu z wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego. Po wydrukowaniu protokołu wraz z pozostałymi osobami wchodzącymi w skład komisji podpisała się pod tym dokumentem. Natomiast dnia 22 listopada 2014 roku ze środków masowego przekazu dowiedziała się o tym, że protokół ten nie był ostateczną wersją oraz, że sporządzona została druga wersja zmodyfikowana względem pierwszej i zawierająca inne dane liczbowe niż uprzednio. Poza tym wskazała, że żaden z członków komisji nie poinformował jej o powodach skutkujących koniecznością zamiany protokołów jak i o samym zamiarze dokonania takiego kroku. Jej zdaniem zachodzi uzasadnione podejrzenie, że Wojewódzka Komisja Wyborcza w Katowicach mogła dopuścić się podrobienia dokumentu wyborczego oraz nadużycia przy przyjmowaniu i obliczaniu głosów, a także podstępnego przeszkadzania przy obliczaniu głosów i sporządzaniu protokołu.

W załączeniu do protestu dołączyła ostateczną wersję protokołu Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach.

W odpowiedzi na wniosek Komisarz Wyborczy w Katowicach w piśmie z dnia 22 grudnia 2014 roku wniósł o oddalenie protestu wyborczego w całości. W uzasadnieniu

Komisarz Wyborczy w Katowicach podał, że w dniu 22 września 2014 roku wydał postanowienie w sprawie powołania członków Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach, przy czym postanowieniem z dnia 30 września 2014 roku Komisarz Wyborczy stwierdził wygaśnięcie członkostwa w Wojewódzkiej Komisji Wyborczej Martyny Ponikowski, a postanowieniem z dnia 30 października 2014 roku odwołał ze składu komisji Nicolę Polak-Rajczyk, w związku z czym Wojewódzka Komisja Wyborcza do chwili zakończenia pracy działała w składzie siedmioosobowym. Tym samym mając na uwadze treść § 5 uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 sierpnia 2014 roku w sprawie regulaminów terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych powołanych do przeprowadzenia wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rady dzielnic miasta stołecznego Warszawy oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, opublikowanej w MP nr 789, komisja podejmuje rozstrzygnięcia w obecności co najmniej połowy składu, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy. Z kolei treść § 10 pkt 2 podpunkt d uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 sierpnia 2014 roku wskazuje, że wszyscy członkowie komisji obecni na posiedzeniu podpisują protokoły z wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw.

Odnosząc się merytorycznie do stanowiska skarżącej Komisarz Wyborczy w Katowicach podał, że w dniu 21 listopada 2014 roku potwierdził odbiór od Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach protokołu z wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego wraz z 7 zestawieniami oraz 36 sztukami protokołów zbiorczych wyników głosowania wraz z protokołami obwodowych komisji wyborczych. Protokół był podpisany i parafowany na każdej stronie zarówno protokołu jak i zestawienia przez sześciu członków komisji. Komisarz Wyborczy w Katowicach zgodnie z pkt 8 uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 6 października 2014 roku w sprawie wytycznych dla terytorialnych komisji wyborczych dotyczących ustalania wyników głosowania i wyników wyborów do organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 16 listopada 2014 roku sprawdził prawidłowość ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego. Następnie dnia 22 listopada 2014 roku działając na podstawie art. 448 § 2 kodeksu wyborczego wydał postanowienie w sprawie stwierdzenia wad w protokole Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach przekazanym Komisarzowi Wyborczemu w Katowicach w dniu 21 listopada 2014 roku i postanowił zarządzić ponowne ustalenie wyników wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego w okręgu wyborczym nr 2. Nadto niezwłocznie powiadomił o tym Państwową

Komisję Wyborczą. Komisarz Wyborczy podał nadto, że zgodnie z pkt 8 uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 6 października 2014 roku do czasu uzyskania potwierdzenia od Komisarza Wyborczego, że przekazane protokoły sporządzono prawidłowo, każda terytorialne komisja wyborcza pełni dyżur w sposób wcześniej ustalony z komisarzem wyborczym. Ustalając tryb pełnienia dyżuru należy mieć na uwadze konieczność zebrania się Komisji w regulaminowym składzie w razie potrzeby ponownego ustalenia wyników głosowania lub wyborów. Po wydaniu powyższego postanowienia Wojewódzka Komisja Wyborcza w Katowicach w dniu 22 listopada 2014 roku, podjęła stosowną uchwałę, którą podpisało pięciu członków Wojewódzkiej Komisji Wyborczej, w tym przewodniczący. Tego samego dnia Komisarz Wyborczy odebrał protokół z wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego wraz z zestawieniem wyników głosowania i podziału mandatów w okręgu wyborczym nr 2. Protokół oraz załącznik nr 2 został podpisany i parafowany na każdej stronie przez obecnych na posiedzeniu członków komisji. Komisarz Wyborczy wskazał, że Wojewódzka Komisja Wyborcza w Katowicach działała zgodnie z prawem.

Odnosząc się do zarzutu braku możliwości zapoznania się z ostateczną wersją protokołu Komisarz Wyborczy powołał się na pkt. 90 uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 29 września 2014 roku w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zasad trybu przygotowywania oraz przeprowadzania głosowania w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego, zarządzonych na dzień 16 listopada 2014 roku, że w przypadku sprostowań dokonywanych w protokole, komisja jest zobowiązana podać niezwłocznie treść sprostowanego protokołu do publicznej wiadomości.

Także Przewodniczący Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach w odpowiedzi na wniosek wniósł o oddalenie protestu. W uzasadnieniu swojego stanowiska podał, że Wojewódzka Komisja Wyborcza w Katowicach przyjęła protokół z wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego w dniu 21 listopad 2014 roku oraz 7 zestawień wyników głosowania i podziału mandatów w utworzonych okręgach wyborczych i dokumenty te niezwłocznie zostały przekazane Komisarzowi Wyborczemu w Katowicach, który dokonał sprawdzenia prawidłowości ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów w okręgach wyborczych. Z powołaniem się na przepisy art. 448 § 2 kodeksu wyborczego Komisarz Wyborczy postanowieniem z dnia 22 listopada 2014 roku zarządził ponowne ustalenie wyników wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego w okręgu wyborczym

nr 2 z powodu zawyżonych danych liczbowych w zestawieniu wyników głosowania i podziału mandatów w okręgu wyborczym nr 2. Jednocześnie Komisarz Wyborczy po dokonaniu analizy danych liczbowych zawartych w protokołach 389 obwodowych komisji wyborczych stwierdził, że powyższa okoliczność nie miała wpływu na podział mandatów w tym okręgu wyborczym pomiędzy listy kandydatów, jak i wpływu na wybór poszczególnych osób na kandydatów na radnych. O treści tegoż postanowienia Komisarz Wyborczy poinformował Państwową Komisję Wyborczą. W świetle wydanego postanowienia Wojewódzka Komisja Wyborcza w Katowicach uchwałą nr 64/2014 z dnia 22 listopada 2014 roku uchyliła zestawienie wyników głosowania i podziału mandatów oraz w konsekwencji protokół z wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego, protokół z wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego, przyjęła poprawne zestawienie wyników głosowania i podziału mandatów w okręgu wyborczym nr 2 i protokół z wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego. Dokumenty wraz z uchwałą Wojewódzkiej Komisji Wyborczej zostały przekazane dnia 22 listopada 2014 roku Komisarzowi Wyborczemu w Katowicach, który nie zgłosił już żadnych zastrzeżeń co do treści wymogów formalnych. Dokumenty stały się podstawą do sporządzenia przez Komisarza Wyborczego w Katowicach Obwieszczenia o wynikach wyborów do organów samorządu terytorialnego na terenie Województwa Śląskiego.

Nadto w uzasadnieniu odpowiedzi na wniosek Przewodniczący Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach podał, że komisja procedowała zgodnie z przepisami, a sposób procedowania wojewódzkiej komisji wyborczej jest uregulowany przez uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 sierpnia 2014 roku w sprawie regulaminów terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych powołanych do przeprowadzenia wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic miasta stołecznego Warszawy oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Żaden przepis nie reguluje sposobu zwołania komisji, a mając na uwadze krótkie terminy, jakie są przewidziane w kalendarzu kodeksu wyborczego, zwołanie komisji musi się zatem odbyć poprzez zawiadomienie każdego członka komisji telefonicznie. Taki też sposób procedowania komisji obowiązywał od początku jej powołania i w ten sam sposób zostało również zwołane posiedzenie Komisji na dzień 22 listopada 2014 roku. Przewodniczący Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach zarządził zwołanie posiedzenia, podejmując próbę skontaktowania się z każdym z członków komisji, w tym ze skarżącą. Zaznaczył przy tym, że sama skarżąca dzwoniła do Urzędu Marszałkowskiego

Województwa Śląskiego i została poinformowana o tym, że komisja obraduje. Zdaniem Przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Wyborczej skarżąca mogła swobodnie przyjechać na toczące się obrady, czego jednak nie uczyniła, a zrobiła to dopiero po pięciu dniach po posiedzeniu. Komisja na posiedzeniu w dniu 22 listopada 2014 roku dokonała ponownego przeliczenia głosów w zakresie wskazanym przez Komisarza Wyborczego, to jest przeliczenia głosów z okręgu nr 2 i podjęła uchwałę o modyfikacji części pierwotnego protokołu. Protokół podpisały wszystkie obecne osoby na posiedzeniu komisji. Po podpisaniu komisja złożyła ostateczną wersję protokołu Komisarzowi Wyborczemu, który zatwierdził tak przedstawiony protokół. Protokołu nie podpisało dwóch członków Wojewódzkiej Komisji Wyborczej, którzy faktycznie nie byli obecni przy jego sporządzaniu. W ocenie uczestnika nie doszło do podrobienia dokumentu wyborczego jak również do nadużycia przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów, bowiem komisja działała zgodnie z przepisami prawa i realizując postanowienie Komisarza Wyborczego.

Sąd ustalił, co następuje:

Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 2014 roku zarządzono wybory do rad gmin, rad powiatów, sejmików wojewódzkich oraz wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Termin wyborów został wyznaczony na dzień 16 listopada 2014 roku. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1134 z dnia 27 sierpnia 2014 r., okoliczność bezsporna)

Dnia 25 sierpnia 2014 roku Państwowa Komisja Wyborcza podjęła uchwałę w sprawie regulaminów terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych powołanych do przeprowadzenia wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. (M.P. 2014 r. poz. 789 z dnia 17 września 2014 r.)

Postanowieniem z dnia 22 września 2014 roku w sprawie powołania wojewódzkiej komisji wyborczej Komisarz Wyborczy w Katowicach powołał Wojewódzką Komisję Wyborczą w składzie określonym w załączniku nr 1 do postanowienia, przy czym postanowieniem z dnia 30 września 2014 roku stwierdził wygaśnięcie członkostwa Martyny Ponikowski, a postanowieniem z dnia 30 października 2014 roku odwołał ze składu Nicolę Polak-Rajczyk. Wojewódzka Komisja Wyborcza w Katowicach liczyła zatem w dniu wyborów 7 członków. W skład komisji weszli sędzia Sądu Okręgowego w Katowicach Andrzej Czaputa jako przewodniczący Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w

Katowicach, Martyna Katarzyna Konopka z KKW Forum Mieszkańców jako zastępca przewodniczącego oraz członkowie: Mateusz Adam Palenta z KWW Ruch Autonomii Śląska, Marcin Krzysztof Motyka z KKW „Grupa Bogocza-Będzin Lepiej”, Elżbieta Barbara Klamut z KKW SLD Lewica Razem, Grażyna Jadwiga Hańko z KW Stronnictwo Demokratyczne, Dorota Maria Szańczyk z KW Oburzeni. (dowód: postanowienia Komisarza Wyborczego k- 32-35)

Dnia 16 listopada 2014 roku odbyły się wybory m.in. do Sejmiku Województwa Śląskiego. Dla wyboru Sejmiku Województwa Śląskiego utworzono 7 okręgów wyborczych, w których łącznie wybierano 45 radnych, w tym w okręgu wyborczym numer 2 obejmującym: Katowice, Mysłowice, Tychy i powiaty bieruńsko-lędziński oraz pszczyński – 6 radnych. Dnia 21 listopada 2014 roku Wojewódzka Komisja Wyborcza w Katowicach w składzie 6 członków bez obecności Mateusza Palenty, sporządziła protokół z wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego. W protokole tym podała, iż otrzymała 36 protokołów zbiorczych wyników głosowania od 36 powiatowych i miejskich komisji wyborczych i na podstawie tych protokołów komisja sporządziła zestawienia wyników głosowania w okręgach i uwzględniając liczbę głosów ważnych w okręgach wyborczych oraz głosów ważnych oddanych na poszczególne listy kandydatów, ustaliła, że na wszystkie listy we wszystkich okręgach wyborczych oddano ogółem głosów ważnych 1 481 479, liczba głosów ważnych oddanych w wyborach do sejmiku stanowiąca co najmniej 5 % wszystkich głosów ważnych, która stanowi warunek udziału list w podziale mandatów, wynosi 74 074 głosy i przy tak ustalonej proporcji, Wojewódzka Komisja Wyborcza w protokole z wyborów wskazała, że warunek ten spełniło 5 komitetów wyborczych, które miały prawo do uczestniczenia w podziale mandatów i uzyskały listy następujących komitetów wyborczych udział w podziale mandatów: lista nr 1 - KW PSL z liczbą głosów 185 770, lista nr 3 KW PiS z liczbą głosów 368 451, lista nr 4 KW Platforma Obywatelska RP 409 760 głosów, lista nr 6 KKW SLD Lewica Razem 151 124 głosów, lista nr 17 – KW Ruch Autonomii Śląska 116 408 głosów. Komisja stwierdziła, że w okręgu wyborczym nr 2 do Sejmiku Województwa Śląskiego zostali wybrani Bożena Teresa Borys-Szopa, Piotr Franciszek Czarnynoga, Jarosław Makowski, Michał Sebastian Gramatyka, Martyna Beata Starc-Jażdzyk i Jerzy Zdzisław Gorzelik. Każda strona protokołu została podpisana przez członków Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach, w tym przez skarżącą [REDAKTOWANE] (dowód: protokół i zestawienie wyników k- 41, 42) Tego samego dnia protokół wraz z zestawieniem

wyników głosowania i podziału mandatów wraz z 7 zestawieniami i 36 sztukami protokołów zbiorczych wyników głosowania wraz protokołami obwodowych komisji wyborczych, został złożony Komisarzowi Wyborczemu w Katowicach. (dowód: potwierdzenie odbioru k- 29) Komisarz Wyborczy bezpośrednio po otrzymaniu od Wojewódzkiej Komisji Wyborczej protokołu z wyborów przystąpił do wykonania czynności kontrolnych, o których mowa w art. 167 oraz art. 448 kodeksu wyborczego. W trakcie czynności sprawdzających stwierdzono, że w załączniku nr 2 do protokołu wyników wyborów do Sejmiku Województwa w punkcie nr 1 - liczba wyborców uprawnionych do głosowania w chwili zakończenia głosowania, wpisano liczbę wyborców 902 528. Komisarz wyborczy działając na podstawie art. 373 kodeksu wyborczego w oparciu o dane z meldunków o stanie rejestru wyborców sporządzonych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów ustalił liczbę mieszkańców miast oraz gmin wchodzących w skład okręgu wyborczego nr 2, utworzonego do wyboru Sejmiku Województwa Śląskiego na 648 132 mieszkańców. W związku z tym Komisarz Wyborczy wydał na podstawie art. 448 § 2 kodeksu wyborczego dnia 22 listopada 2014 roku postanowienie, w którym zarządził ponowne ustalenie wyników wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego w okręgu wyborczym nr 2, o czym zawiadomił Państwową Komisję Wyborczą. W uzasadnieniu postanowienia Komisarz Wyborczy w Katowicach podał, iż stwierdził zawyżone dane liczbowe w załączniku – Zestawienie wyników głosowania i podziału mandatów w okręgu wyborczym nr 2, obejmującym miasta Katowice, Mysłowice, Tychy oraz powiaty bieruńsko-lędzińskim i pszczyńskim. Jednocześnie Komisarz Wyborczy w Katowicach po dokonaniu analizy danych liczbowych zawartych w protokołach 389 obwodowych komisji wyborczych właściwych do ustalenia zbiorczych wyników głosowania na obszarze miast Katowice, Mysłowice, Tychy oraz obu powiatów, nie stwierdził różnic w podziale mandatów zarówno pomiędzy listy kandydatów, jak i kandydatów na radnych do Sejmiku Województwa Śląskiego. (dowód postanowienie Komisarza Wojewódzkiego k- 42) Tego samego dnia 22 listopada 2014 roku odbyło się posiedzenie Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach, zwołane na zarządzenie Przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach. W posiedzeniu nie wzięły udziału zastępca przewodniczącego Martyna Katarzyna Konopka oraz skarżąca [REDAKTOWANE] Wojewódzka Komisja Wyborcza w Katowicach dnia 22 listopada 2014 roku podjęła uchwałę nr 64/2014, mocą której uchylili: Zestawienie wyników głosowania i podziału mandatów w okręgu wyborczym nr 2, sporządzone przez Wojewódzką Komisję Wyborczą w dniu 21 listopada 2014 roku i

uchyliła protokół z wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego sporządzany przez Wojewódzką Komisję Wyborczą w Katowicach w dniu 21 listopada 2014 roku, a nadto podjęła tą samą uchwałą decyzję o przyjęciu - Zestawienia wyników głosowania i podziału mandatów w okręgu wyborczym nr 2 w wyborach do Sejmiku Województwa Śląskiego, zarządzonych na dzień 16 listopada 2014 roku, stanowiące załącznik do tejże uchwały oraz przyjęła jako drugi załącznik do tej uchwały - protokół z wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego w wyborach do Sejmiku Województwa Śląskiego zarządzonych na dzień 16 listopada 2014 roku. W uzasadnieniu uchwały podano, że Komisarz Wyborczy w Katowicach postanowieniem z dnia 22 listopada 2014 roku stwierdził wady w protokole z wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego, sporządzonym przez Wojewódzką Komisję Wyborczą w Katowicach w dniu 21 listopada 2014 roku w związku z niewłaściwymi danymi liczbowymi w Zestawieniu wyników głosowania i podziału mandatów w okręgu wyborczym nr 2 i w związku z tym Wojewódzka Komisja Wyborcza w Katowicach sporządziła nowe zestawienie wyników głosowania i podziału mandatów w okręgu wyborczym nr 2 oraz sporządziła protokół z wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego. (dowód: uchwała k- 44). W protokole sporządzonym po ponownym zestawieniu wyników głosowania i podziału mandatów w okręgu wyborczym nr 2 - Wojewódzka Komisja Wyborcza potwierdziła, iż otrzymała 36 protokołów zbiorczych wyników głosowania od 36 powiatowych i miejskich komisji wyborczych i na podstawie tych protokołów sporządziła zestawienie wyników głosowania w okręgach i uwzględniając liczbę głosów ważnych w okręgach wyborczych oraz głosów ważnych oddanych na poszczególne listy kandydatów ustaliła, że na wszystkie listy we wszystkich okręgach wyborczych oddano ogółem głosów ważnych 1 348 961, a liczba głosów ważnych oddanych w wyborach do Sejmiku stanowiąca co najmniej 5 % wszystkich głosów ważnych wyniosła zatem 67 449. W dalszej części protokołu komisja wskazała, że w podziale mandatów uczestniczą: lista nr 1 KW PSL z liczbą głosów 178 210, lista nr 3 KW PiS z liczbą 338 237 głosów, lista nr 4 KW Platforma Obywatelska RP z liczbą głosów 367 115, lista nr 6 KKW SLD Lewica Razem z liczbą 140 189 głosów i lista nr 17 KW Ruch Autonomii Śląska 97 132 głosy.(dowód: protokół k- 45) Pozostałe listy komitetów wyborczych nie uczestniczyły w podziale mandatów zarówno w pierwszym protokole jak i w protokole sporządzonym na skutek postanowienia Komisarza Wyborczego z dnia 22 listopada 2014 roku. W podziale mandatów na radnego Sejmiku Województwa Śląskiego brały te same listy i te same komitety wyborcze. Mandaty radnych objęli ci sami kandydaci, wskazani zarówno w pierwszym protokole jak i w

drugim. Tak sporządzony protokół z obliczenia wyników głosowania i podziału mandatów w okręgu wyborczym nr 2 wraz z zestawieniem został ponownie doręczony Komisarzowi Wyborczemu w Katowicach dnia 22 listopada 2014 roku. (dowód: potwierdzenie odbioru k- 30) Komisarz Wyborczy ponownie dokonał czynności sprawdzających, polegających na stwierdzeniu zgodności danych liczbowych zawartych w oryginałach protokołów obwodowych komisji wyborczych z danymi wprowadzonymi przez obwodowe komisje wyborcze, do czego został zobligowany uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 24 listopada 2014 roku w sprawie wytycznych dla komisarzy wyborczych dotyczących wprowadzania do systemu informatycznego danych z protokołów głosowania. Komisarz wyborczy nie stwierdził w żadnym z siedmiu okręgów wyborczych do Sejmiku Województwa Śląskiego różnic w podziale mandatów pomiędzy komitety wyborcze, różnic we wskazaniu kandydatów na radnych uprawnionych do objęcia mandatu radnego sejmiku Województwa Śląskiego, a także w kolejności mandatów uprawnionych do ewentualnego objęcia mandatu w przypadku stwierdzenia wygaśnięcia mandatu dotychczasowego radnego.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów, przedstawione przez wszystkich uczestników postępowania, które zostały zgłoszone czy to przy wniosku czy przy odpowiedzi na wniosek. Sąd oddalił wnioski dowodowe zgłoszone przez skarżącą na drugim terminie rozprawy w dniu 12 stycznia 2015 roku. Zgodnie z przepisami art. 392 § 2 kodeksu wyborczego wnioski dowodowe winny być zgłoszone w piśmie stanowiącym protest wyborczy. Tym samym wnioski dowodowe zgłoszone na rozprawie w dniu 12 stycznia 2015 roku jako złożone po terminie podlegały oddaleniu. Nadto wskazać należy, abstrahując od złożenia tych wniosków po terminie, iż wnioski te z uwagi na treść protestu były niezasadne. Protestująca zarzuciła Wojewódzkiej Komisji Wyborczej fałszerstwo protokołu z wyborów. Ten zarzut wyznaczał zakres procedowania Sądu. Tym samym wniosek o przesłuchanie Stefana Jaworskiego czy Romana Czaplickiego na okoliczność skąd powzięli wiedzę o fałszywych wynikach wyborów z województwa śląskiego jak również o przesłuchanie wszystkich członków Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach na okoliczność, czy byli obecni podczas podpisywania kolejnych protokołów i kto o tym decydował oraz czy byli obecni przy druku, zabezpieczeniu i dystrybucji kart do głosowania, a także na okoliczność, czy znali treść skargi Adama Słomki na odmowę rejestracji listy do Sejmiku Województwa Śląskiego i decyzji Wojewódzkiej Komisji Wyborczej oraz listów w tej sprawie, jest

beprzedmiotowy. Wskazać należy, iż przedłożono protokoły w oryginale z oryginalnymi podpisami członków uczestniczących w pracach Komisji. Podpisy osób będących członkami Komisji nie zostały zakwestionowane. Z treści protokołów jasno wynika, który z członków komisji podpisał jaki protokół. Pierwszy protokół był podpisany przez 6 osób, natomiast protokół który został sporządzony w wyniku wykonania postanowienia komisarza wyborczego z dnia 22 listopada 2014 roku, podpisało pięciu członków. W posiedzeniu Komisji z dnia 22 listopada 2014 roku nie uczestniczyła skarżąca [REDAKTOWANE], jak i zastępca przewodniczącego. To nie świadczy jednak o nieważności protokołu, bowiem w posiedzeniu musi uczestniczyć co najmniej połowa składu komisji wyborczej. Nieuzasadnione całkowicie były wnioski o przesłuchanie w charakterze świadka Adama Słomki na okoliczności wskazane we wniosku, albowiem okoliczności w nim zgłoszone, nie mają żadnego znaczenia dla rozpoznania sprawy. Nie jest bowiem przedmiotem postępowania odmowa rejestracji list do Sejmiku Województwa Śląskiego. Nadto kwestie rejestracji list są rozpatrywane w inny trybie aniżeli w trybie badania ważności wyborów. Za całkowicie beprzedmiotowy należało także uznać wniosek o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania Adama Słomki na okoliczność porównania składu personalnego i praktyk wyborczych z obecnych wyborów do wszystkich poprzednich kampanii wyborczych, w których brała udział opozycja demokratyczna. Z tych samych przyczyn Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania Romana Czaplicki na okoliczność czy był on „delegowany do budowy KBW bezpośrednio z kancelarii zbrodniarza komunistycznego gen. Jaruzelskiego” Treść tych wniosków i okoliczności, które miałyby być za pomocą tych dowodów wykazane, absolutnie nie mają znaczenia dla sprawy. Podkreślić należy, że skarżąca zarzuciła sfałszowanie protokołu, podmienienie jednego protokołu drugim protokołem. Z tych samych przyczyn nie zasługuje na uwzględnienie wniosek o przesłuchanie Barbary Suchowskiej na okoliczność powziętej wiedzy i uchylenia uchwały WKW, podającej fałszywe wyniki wyborów. Wskazać w tym miejscu należy, że Barbara Suchowska w niniejszej sprawie występuje w roli Komisarza Wyborczego, a nie świadka, i w odpowiedzi na protest podała przyczynę, dla której wydała postanowienie z dnia 22 listopada 2014 roku. Z treści tegoż postanowienia i z okoliczności sprawy nie wynika, by Barbara Suchowska uchylili uchwałę Wojewódzkiej Komisji Wyborczej. Wojewódzka Komisja Wyborcza sama podjęła uchwałę nr 64/2014, mocą której uchylili dotychczas sporządzone zestawienie wyników głosowania i protokół wyników głosowania, a sporządzony dnia 21 listopada 2014 roku, mając na uwadze postanowienie Komisarza

Wyborczego dnia 22 listopada 2014 roku. Nie znajduje także uzasadnienia wniosek o dopuszczenie dowodu z oględzin nagrania programu Telewizji Polskiej pod red. Jana Pospieszalskiego z udziałem i wypowiedziami szefa Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach na okoliczność powstania dwóch protokołów. Przyczyna sporządzenia protokołu uwzględniającego prawidłowe wyniki ustalone w Zestawienia wyników głosowania i podziału mandatów w oparciu o otrzymane zestawienia protokołów zbiorczych wynikają z postanowienia Komisarza Wyborczego.

Sąd zważył, co następuje:

Protest [REDAKTOWANE] o stwierdzenie nieważności wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego w związku z bezprawną zamianą protokołów z wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego nie zasługuje na uwzględnienie. Brak jest również podstaw do wydania postanowienia o przeprowadzeniu wyborów ponownych.

Zgodnie z treścią art. 82 § 1 kodeksu wyborczego przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

- 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub
- 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Protest wyborczy powinien zatem opierać się na jednej z dwóch ustawowych przesłanek. Pierwsza z nich to dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI k.k., mającego wpływ na przebieg głosowania w ustaleniu wyników głosowania lub wyników wyborów. Druga z nich to naruszenie przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów mających wpływ na wynik wyborów dla skuteczności protestu wyborczego.

W ramach pierwszej z przesłanek, sąd bada jedynie zasadność protestu za pomocą wskazanych w nim środków dowodowych. Oznacza to, że sąd ustala wyłącznie znamiona przedmiotowe przestępstwa przeciwko wyborom. Druga z przesłanek dotyczy naruszenia przepisów kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalania wyników głosowania

lub wyników wyborów, przez które należy rozumieć którekolwiek z przepisów, o których mowa w rozdziałach poświęconych tym instytucjom.

Z powołaniem na wskazaną przez protestującą podstawę faktyczną przeciw ważności wyborów podnieść należy, że nie nastąpiła żadna ze wskazanych powyżej przyczyn.

Podstawowym przestępstwem przeciwko wyborom jest fałszerstwo wyborcze, które polega na fałszowaniu wyników m.in. przez nieprawidłowe obliczanie głosów, niszczenie części kartek z oddanymi głosami oraz innych nadużyciach przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów, co wynika z treści art. 248 punkt 3 i 4 k.k. W rozpoznawanej sprawie nie można członkom Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach jak i Komisarzowi Wyborczemu postawić zarzutu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom.

Z analizy treści protestu wyborczego [REDAKTOWANE] wynika w sposób jednoznaczny, że skarżąca zarzuca komisji bezprawną zamianę protokołów. Tymczasem okoliczności sprawy wskazują na to, że komisja została zobligowana postanowieniem Komisarza Wyborczego do ponownego sporządzenia zestawienia, czyli ustalenia wyników wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego z tego powodu, iż stwierdzono zawyżone dane liczbowe zawarte w załączniku, a więc w dokumencie stanowiącym Zestawienie wyników głosowania i podziału mandatów obejmującym wyłącznie okręg wyborczy nr 2, a wskazać należy, że jeżeli chodzi o wybór radnych do Sejmiku Województwa Śląskiego, to na ten cel utworzono 7 okręgów wyborczych. Nota bene skarżąca nie kwestionowała wyników do pozostałych sześciu okręgów wyborczych. Poza tym również komisarz wyborczy nie stwierdził żadnych nieprawidłowości przy obliczaniu głosów i zestawieniu w pozostałych sześciu okręgach wyborczych. Komisarz Wyborczy zgodnie z art. 167 § 1 pkt. 8 kodeksu ustala zbiorcze wyniki wyborów w związku z czym sprawdza prawidłowość ich ustalenia. Natomiast Wojewódzka Komisja Wyborcza na podstawie otrzymanych protokołów zbiorczych wyników głosowania z powiatowych i miejskich komisji wyborczych sporządza zestawienie wyników głosowania i podział mandatów w danym okręgu wyborczym i protokół z wyborów, który następnie przekazuje Komisarzowi Wyborczemu. Wojewódzka Komisja Wyborcza w związku z postanowieniem Komisarza Wyborczego musiała niezwłocznie zebrać się i dokonać ponownego przeliczenia otrzymanych wyników z komisji powiatowych i miejskich celem sporządzenia zestawienia wyników głosowania. Komisja dnia 22 listopada 2014 roku zebrała się i obradowała zatem

w sposób uprawniony. Kalendarz wyborczy, przewiduje krótkie terminy dla dokonywania poszczególnych czynności, w związku z tym zawiadamianie członków Komisji telefonicznie tego dnia było uzasadnione. Zgodnie z treścią § 5 Uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 sierpnia 2014 r. w sprawie regulaminów terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych powołanych do przeprowadzenia wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast komisja podejmuje rozstrzygnięcia w obecności co najmniej połowy swego składu, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy większością głosów przy czym rozstrzygnięcia komisji mogą mieć formę odrębnych uchwał bądź wpisów do protokołu. Komisja zatem obradowała we właściwym składzie. Uczestniczyło w jej posiedzeniu 5 członków. Czynności przez nią podejmowane były skuteczne, w tym uchwała nr 64/2014r. Komisja dokonała ponownego ustalenia wyniku wyborów do Sejmiku Województwa Śląskiego. Analiza danych zawartych w protokole pierwszym z dnia 21 listopada 2014 roku, a następnie uchylonym uchwałą nr 64/2014 z dnia 22 listopada 2014 roku, jak i analiza protokołu sporządzonego w miejsce uchylonego protokołu, wskazują jednoznacznie, że w podziale mandatów na radnych do Sejmiku Województwa Śląskiego z okręgu wyborczego nr 2, biorą udział te same listy i mimo, że nastąpiło obniżenie wymaganego progu uczestniczenia w podziale, to rozkład głosów osób wchodzących jest taki sam.

W ocenie sądu nie doszło zatem do dopuszczania się przez członków Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach popełnienia przestępstwa z art. 248 pkt. 3 i 4 k.k. Przepis art. 248 kk stanowi, że karze podlega ten, kto w związku z wyborami (...) organów samorządu terytorialnego

3) niszczy, uszkadza, ukrywa, przerabia lub podrabia protokoły lub inne dokumenty wyborcze albo referendalne,

4) dopuszcza się nadużycia lub dopuszcza do nadużycia przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów.

Żaden z członków Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach obradujący dnia 22 listopada 2014 roku nie dopuścił się swoim zachowaniem do wyczerpania ustawowych znamion przestępstwa z tego przepisu.

Również nie doszło do popełnienia przestępstwa z art. 249 k.k., który stanowi, że karze podlega ten, kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza (...)

głosowaniu lub obliczaniu głosów, albo sporządzaniu protokołów lub innych dokumentów wyborczych. Żadnemu z członków Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Katowicach nie można przypisać stosowania przemocy, groźby bezprawnej czy podstęp.

Jak wcześniej Sąd wskazał, w myśl art. 392 § 1 kodeksu wyborczego protest wyborczy wnosi się na piśmie do właściwego Sądu Okręgowego w terminie czternastu dni od dnia wyborów. Obowiązkiem osoby wnoszącej protest wyborczy w trybie tego przepisu jest wskazanie czy sformułowanie w treści protestu zarzutów oraz przedstawienie lub wskazanie dowodów, na których opiera swoje zarzuty. Konsekwencją niewykonania tego obowiązku jest pozostawienie protestu wyborczego bez dalszego biegu.

Tymczasem w rozpoznawanej sprawie protestująca sama złożyła jako dowód w sprawie wyłącznie kserokopię protokołu z wyborów, opisując z kolei w uzasadnieniu swoje podejrzenia czy wątpliwości co do okoliczności, w jakich doszło do zamiany protokołów. Zatem twierdzenie, że doszło w sposób bezprawny do zamiany protokołu, protestująca winna była wykazać dowodami zgłoszonym w proteście, czyli w piśmie z dnia 01 grudnia 2014 roku, a nie w toku postępowania. Protestująca miała na to 14 dni, bo taki termin do wniesienia protestu, licząc od dnia wyborów, przewidział ustawodawca. Protestująca jako członek Wojewódzkiej Komisji Wyborczej, miała zatem dość czasu i możliwości na zebranie dowodów na poparcie swoich zarzutów. Obowiązkiem wnoszącej protest było zgodnie z regułą wynikającą z art. 6 k.c. zgłosić wszelkie wnioski dowodowe, mające wykazać że doszło do sfalszowania treści protokołu sporządzonego przez Wojewódzką Komisję Wyborczą. Przepis ten stanowi, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Protest wyborczy jest rozpoznawany przez sądy cywilne w trybie postępowania nieprocesowego, niemniej jednak ciężar udowodnienia okoliczności, na które skarżący się powołuje, spoczywa na skarżącym. Przeprowadzenie wyborów zgodnie z procedurą wyborczą oznacza, że ustalony wynik głosowania jest zgodny z oddanymi w nich głosami. Zatem dopuszczalność podważenia tej zasady nie może być deklaratywna, lecz musi być każdorazowo wykazana dowodami, jednak nie jakimikolwiek, ale takimi, które uzasadniają uwzględnienie zarzutu protestu. Uzasadnienie zarzutu protestu skarżącej, który mieści się w bezprawności wyznaczonej znamionami przedmiotowymi przestępstwa przeciw wyborom, w ocenie Sądu Okręgowego, warunków tych nie spełnia. Twierdzenie o sfalszowaniu protokołu nie znalazło uzasadnienia z ustaleń poczynionych przez sąd na podstawie protokołu dołączonego przez skarżącą do protestu wyborczego, jak i z

dokumentów dołączonych przez uczestników postępowania. Jeszcze raz podkreślić należy, że w przypadku tej sprawy strona skarżąca podniosła zarzut sfalszowania. Tak sformułowany zarzut wyznacza granice rozpoznania protestu przez sąd i Sąd Okręgowy nie stwierdził, aby Wojewódzka Komisja Wyborcza dopuściła się bezprawnej zmiany protokołu czy jego fałszerstwa.

Konkludując skoro brak było podstaw do orzeczenia o unieważnieniu wyborów gdyż w ocenie sądu protestująca nie dowiodła istnienia okoliczności opisanej w proteście, sąd orzekł jak w postanowieniu – a contrario art. 394 § 2 kodeksu wyborczego.

